

JACOBI BORNITI *Authoris Nam
J. U. D. nati, Ipus vero cum Expressione permissum=*
DE
N U M M I S
In Repub. percutiendis
& conservandis

L I B R I D U O.

Ex Systemate politico deprompti.

HANOVIAE,
Typis Wochelianis, apud Claudium Marnium
& heredes Ioannis Aubrii.

M D C VIII.

¶
D. RUDOLPHO II.

ROMANORUM IMPERATORI PERP. AUG.

REGIQ.

HUNGARIÆ, BOHEMIAE &c.

PATRI PATRIA,

Nec non

SEPTEMVIRIS ET

ELECTORIBVS

S. R. IMP. COL.

COETERISQ. PRINCIPIBUS

ECCLESIAST. ET POLITIC.

Tam

CIVITATIBUS

QUI QVÆQ. JVRE MONETALI GAVDENT.

HÆC DE NVMMIS MEDITAMENTA

PUBLICIS ET INSIGNIBUS

MAJESTATIS, PRINCIPATUUM, ET REGA-
LIUM SIGNIS ET MONUMENTIS,

IN SYMBOLUM ET TESSERAM

HVMILLIMI OBS&EQVII, SER-

VITII, ET ADFECTVS

D. D. D.

AUTOR.

L I B E R P R I M U S.

D E C O N S T I T U T I O N E N V M - M O R V M I N R E P .

De notatione & Synonymis Numi.

C A P U T I

Es in Rep. necessaria, civilis, Numimus *λογότητα*, i.e. à lege. Alias Pecunia & Moneta, nec non modificate Æs, Argentum, Aurum dicitur.

Si quis beatitudinem civilem bonorum fruitione constanter accuratè perpenderit, partibus eam & gradibus velut quibusdam, quæ vel animum, vel corpus, vel fortunam hominis spectant, absolvit animadvertisse. Indubium enim est, multiplicium rerum sufficientiam & abundantiam ad vitam politicam opus esse. Puta quæ ad victum, amictum, domum, instrumenta &c. necessaria. Quæ bona *Naturalia* appellamus. Quippe quæ à naturâ ad naturam tentant, sine quibus homo nec vivere, ne dum civiliter vivere possit. Quæ quanquam ratione dignitatis & præstantiae ceteris bonis, in primis quæ animum beant, longè cedant: attamen necessitas intuitu primum gradum sibi vendicare videntur, quibus homines in civili cætu primum vivere & se sustentare possint, deinde civiliter vivere: Adeo ut Politicus primum de carum rerum cura & copiâ solitus esse debeat, postmodum ad alia progredi. Quæ cum societatis civilis commercio non sufficiant, aliud quippiam Legis beneficio & dispositione Politicâ adinveniendum fuit, quod rerum naturalium vices & quabili commensuratione subiret, quod respectu rerum naturalium *Rex civilis* vel *Legitima* dici potest, propterea quod à civili vel legitimâ ordinatione formâ (quippe quod *οὐδὲν ταῦτα* tantum constet, quamquam materies à natura) accipiat, & usui civili inseruiat. Nec enim per se nummus succurrat indigentiae humanæ (Midas enim Ovid. in Metamor. lib. 11. abundans auro fame perijset) Nam

*Copia nulla famem relevat, sitis arida guntur
Vrit, & inviso meritus torquetur ab auro.*

Sed veluti instrumentum quoddam, quo naturalia facile & commodè parâtur & permuntantur. Idecirco suo & conveniente nomine (Nomina enim rebus convenire debent, ut Justinian ait) *Nummus* *λογότητα* id est à lege seu *μέρη* (quod à

